

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

28.02.2017

м.Ужгород

№ 2-р/к

Справа № 04-2/2017

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку виконавчого комітету Ужгородської міської ради

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 04-2/2017 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку виконавчого комітету Ужгородської міської ради,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 06.02.2017 № 2-рп/к розпочато розгляд справи № 04-2/2017 відносно виконавчого комітету Ужгородської міської ради у зв'язку з наявністю в його діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

В ході розгляду справи встановлено наступне.

До Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надійшло звернення гр. Мільчевич А.А. щодо необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів у м. Ужгород.

Основні засади господарських відносин, що виникають у сфері надання послуг з вивезення твердих побутових відходів визначають:

- Закон України «Про житлово-комунальні послуги»;
- Закон України «Про відходи»;
- Правила надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 №1070;
- Правила визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 за № 871/18166.

Відповідно до частини 2 статті 3 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», суб'єктами у сфері житлово-комунальних послуг є органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, власники, виробники, виконавці та споживачі житлово-комунальних послуг.

Згідно з пунктом 3 частини 1 статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належить затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, контроль за їх дотриманням.

Відповідно до підпункту 16 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать владні (самоврядні) повноваження щодо затвердження норм надання послуг з вивезення побутових відходів.

Згідно з частиною 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Відповідно до статті 11 цього Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Виконавчим органом Ужгородської міської ради відповідно до статей 11, 51 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є її виконавчий комітет і відповідно до абзацу 11 статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є органом місцевого самоврядування та має статус юридичної особи.

Ідентифікаційний код: 04053699.

Юридична адреса: пл. Поштова, 3, м. Ужгород.

Виконавчий комітет Ужгородської міської ради у розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Рішенням виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 20.07.2011 № 264 затверджено середньорічні норми утворення твердих побутових відходів для населення та інших споживачів.

Норми утворення твердих побутових відходів в розрахунку на одну людину в рік складають:

- в багатоквартирних та одноквартирних будинків з наявністю усіх видів благоустрою - 2,10 куб.м.;
- в багатоквартирних за відсутністю одного або двох видів благоустрою - 2,40 куб.м.;
- в одноквартирному будинку з присадибною ділянкою - 2,20 куб.м.

Як зазначено в рішенні, норми утворення твердих побутових відходів встановлені на підставі Рекомендованих норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 22.03.2010 № 75.

В пункті 1 Рекомендованих норм надання послуг з вивезення побутових відходів зазначено, що вони носять рекомендаційний характер та призначені для застосування «при проведенні укрупнених розрахунків під час проектування схем санітарного очищення об'єктів поводження з побутовими відходами, у процесі визначення необхідної кількості машин та механізмів, обслуговуючого персоналу тощо».

Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.11.2011 № 271 Рекомендовані норми надання послуг з вивезення побутових відходів було скасовано.

Відповідно до пункту 6 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070, обсяг надання послуг розраховується на підставі норм, затверджених органом місцевого самоврядування.

Пунктом 7 вищезазначених Правил визначено, що норми надання послуг визначаються на підставі правил, встановлених центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

Порядок виконання робіт з визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів у містах, селищах і селах, які застосовуються для визначення обсягів надання послуг

з вивезення побутових відходів встановлений Правилами визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 за №871/18166.

Згідно з пунктом 1.5 Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів норми можуть розроблятися органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання, що надають послуги з вивезення побутових відходів, іншими зацікавленими організаціями.

Пунктом 1.6 Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів передбачено, що визначення норм здійснюється за результатами вимірювання кількості побутових відходів, з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів».

Виконавчим комітетом Ужгородської міської ради не надано жодних документів, які б підтверджували проведення вимірювання кількості побутових відходів для встановлення норм надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Ужгород.

В додатку № 2 до Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, мінімальні норми утворення твердих побутових відходів на одну людину в рік складають:

- в багатоквартирних та одноквартирних будинках з наявністю усіх видів благоустрою - 1,30 куб. м.;
- в багатоквартирних будинках за відсутністю одного або двох видів благоустрою:
  - каналізації - 1,37 куб.м.;
  - централізованого опалення - 1,31 куб.м.;
  - каналізації і центрального опалення (використання твердого палива) –1,31 куб.м.;
- в одноквартирних будинках з присадибною ділянкою:
  - з наявністю усіх видів благоустрою –1,44 куб.м.;
  - за відсутності каналізації – 1,47 куб.м.;
  - за відсутності центрального опалення – 1,49 куб.м.;
  - за відсутності центрального опалення (використання твердого палива), водопостачання, каналізації – 1,51 куб.м.

Затверджені рішенням виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 20.07.2011 № 264 норми утворення твердих побутових відходів на одну людину в рік значно перевищують мінімальні норми, встановлені постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070, а саме:

- в багатоквартирних та одноквартирних будинках з наявністю усіх видів благоустрою – **на 62,00 відс. або в 1,62 рази**;
- в багатоквартирних будинках за відсутністю одного або двох видів благоустрою: каналізації – **на 75,00 відс. або в 1,75 рази**; централізованого опалення та каналізації і центрального опалення (використання твердого палива) – **на 83,00 відс. або в 1,83 рази**;
- в одноквартирних будинках з присадибною ділянкою: з наявністю усіх видів благоустрою – **на 53,00 відс. або в 1,53 рази**; за відсутності каналізації – **на 50,00 відс. або в 1,50 рази**; за відсутності центрального опалення - **на 48,00 відс. або в 1,48 рази**; за відсутності центрального опалення (використання твердого палива водопостачання, каналізації) – **на 46,00 відс. або в 1,46 рази**.

Слід також зазначити, норми утворення твердих побутових відходів на одну людину в рік у м. Ужгороді є значно вищими ніж у м. Мукачево та м. Львові.

Так, норми утворення твердих побутових відходів на одну людину в рік, затверджені рішенням виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 23.12.2014 №253, складають:

- в багатоквартирних та одноквартирних будинках з наявністю усіх видів благоустрою - 1,30 куб. м.;
- в багатоквартирних будинках за відсутністю одного або двох видів благоустрою:
  - каналізації - 1,40 куб.м.;

- централізованого опалення - 1,40 куб.м.;
- каналізації і центрального опалення (використання твердого палива) – 1,40 куб.м.;
- в одноквартирних будинках з присадибною ділянкою:
  - з наявністю усіх видів благоустрою – 1,44 куб.м.;
  - за відсутності каналізації – 1,47 куб.м.;
  - за відсутності центрального опалення – 1,49 куб.м.;
  - за відсутності центрального опалення (використання твердого палива), водопостачання, каналізації – 1,51 куб. м.

Норми утворення твердих побутових відходів на одну людину в рік, затверджені рішенням Львівської міської ради від 21.06.2013 №533, складають:

- в багатоквартирних та одноквартирних будинках з наявністю усіх видів благоустрою - 1,44 куб. м.;
- в багатоквартирних будинках за відсутністю одного або двох видів благоустрою:
  - каналізації - 1,51 куб.м.;
  - централізованого опалення –1,40 куб.м.;
  - каналізації і центрального опалення (використання твердого палива) – 1,53 куб.м.;
- в одноквартирних будинках з присадибною ділянкою:
  - з наявністю усіх видів благоустрою –1,51 куб.м.;
  - за відсутності каналізації – 1,53 куб.м.;
  - за відсутності центрального опалення – 1,53 куб.м.;
  - за відсутності центрального опалення (використання твердого палива), водопостачання, каналізації – 1,53 куб.м.

Необхідно зазначити, що ТОВ «АВЕ Ужгород», ТОВ «АВЕ Мукачево», ТОВ «АВЕ Львів» входять до групи підприємств – ТОВ «АВЕ Умвельт Україна» (м. Львів), які здійснюють діяльність на одному товарному ринку – вивезення твердих побутових відходів.

Згідно з частиною 1 статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належить здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг, затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, контроль за їх дотриманням

Відповідно до частини 1 статті 9 вищезазначеного Закону, контроль за дотриманням стандартів, нормативів, норм, порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг здійснюють органи місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень.

Виконавчий комітет Ужгородської міської ради прийнявши рішення від 20.07.2011 № 264, яким затверджено норми утворення твердих побутових відходів для населення м.Ужгорода в порушення вимог Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 та Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 № 871/18166, що призвело до встановлення необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення, створив умови для вчинення ТОВ «АВЕ Ужгород» порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Дії виконавчого комітету Ужгородської міської ради щодо прийняття рішення від 20.07.2011 № 264, яким затверджено норми утворення твердих побутових відходів для населення м.Ужгорода в порушення вимог Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 та Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 № 871/18166, що призвело

до встановлення необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення суб'єктом господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи вищезазначене, відповідно до статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», абзацу 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001. №32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, адміністративною колегією територіального відділення Антимонопольного комітету України листом від 25.07.2016 № 04-19/40-р/к/к надано рекомендації виконавчому комітету Ужгородської міської ради вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статті 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом перегляду норм утворення твердих побутових відходів та тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення.

Рекомендації були надіслані виконавчому комітету Ужгородської міської ради рекомендованим листом 26.07.2016 року та відповідно до повідомлення про вручення поштового відправлення за № 8801706856465 вручені адресату (виконавчому комітету Ужгородської міської ради) за довіреністю 27.07.2016 року.

Про результати виконання рекомендацій необхідно було повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання, тобто до 28.08.2016 року.

Виконавчий комітет Ужгородської міської ради було проінформовано, що відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані, а також повідомлено про те, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Департамент міського господарства Ужгородської міської ради листом від 29.08.2016 № 1737/34.01-12 повідомив наступне: *«Розглянувши рекомендації адміністративної колегії Закарпатського територіального відділення від 25.07.2016 № 04-19/40 повідомляємо наступне.*

Рішення органів місцевого самоврядування стосовно затвердження норм надання послуг з вивезення твердих побутових відходів є регуляторним актом і процедура їх прийняття регламентується в часі Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Враховуючи викладене, просимо продовжити строк розгляду рекомендації адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення від 25.07.2016 № 04-19/40.» (пряма мова).

Територіальним відділенням листом від 01.09.2016 № 04-19/983 строк розгляду рекомендацій територіального відділення було продовжено до 20.09.2016 року.

Департамент міського господарства Ужгородської міської ради листом від 29.09.2016 № 1737/34.01-12 повідомив: *«На Ваш лист від 01.09.2016 № 04-19/983 повідомляємо, наступне.*

Станом на сьогодні відповідно до наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 року № 259 «Про затвердження Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів» департаментом міського господарства спільно з ТОВ «АВЕ Ужгород» проведено розрахунок норм надання послуг з вивезення ТПВ в м. Ужгород.

Одночасно повідомляємо, що рішення органів місцевого самоврядування стосовно затвердження норм надання послуг з вивезення твердих побутових відходів є регуляторним актом і процедура їх прийняття регламентується в часі Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Враховуючи викладене, повторно просимо продовжити строк розгляду рекомендації адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення від 25.07.2016 № 04-19/40.» (пряма мова).

Територіальним відділенням листом від 03.10.2016 № 04-19/1081 було повторно продовжено строк розгляду рекомендацій до 31.10.2016 року.

Станом на 06.02.2017 року рекомендації адміністративної колегії територіального відділення від 25.07.2016 № 04-19/40-рк/к виконавчим комітетом Ужгородської міської ради не виконано.

У зв'язку з не виконанням рекомендацій, розпорядженням адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 06.02.2017 № 2-рп/к розпочато розгляд справи № 04-2/2017 відносно виконавчого комітету Ужгородської міської ради за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

На подання про попередні висновки у справі № 04-2/2017 департамент міського господарства Ужгородської міської ради листом від 27.02.2017 № 391/24.01-12 повідомив наступне: «... департаментом міського господарства Ужгородської міської ради спільно з ТОВ «АВЕ Ужгород» проведено розрахунок норм надання послуг з вивезення ТПВ в м. Ужгород.

Одночасно повідомляємо, що станом на сьогодні оприлюднено проект рішення виконкому «Про затвердження норм надання послуг з вивезення твердих побутових відходів» ... та аналіз регуляторного впливу зазначеного рішення... на офіційному сайті Ужгородської міської ради... та газеті «Ужгород» (4 лютого 2017 р. №4(877)).

Оскільки рішення органів місцевого самоврядування стосовно затвердження норм надання послуг з вивезення твердих побутових відходів є регуляторним актом і процедура їх прийняття регламентується в часі Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» дата прийняття норм II квартал 2017 р.» (пряма мова).

Таким чином, дії виконавчого комітету Ужгородської міської ради щодо прийняття рішення від 20.07.2011 № 264, яким затверджено норми утворення твердих побутових відходів для населення м.Ужгорода в порушення вимог Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 та Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 № 871/18166, що призвело до встановлення необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення суб'єктом господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Згідно абзацу 3 частини 1 статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету приймають рішення про припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи викладене та на підставі статей 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 11 Положення про територіальне відділення

Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії виконавчого комітету Ужгородської міської ради (ідентифікаційний код - 04053699) щодо прийняття рішення від 20.07.2011 № 264, яким затверджено норми утворення твердих побутових відходів для населення м.Ужгорода в порушення вимог Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 та Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 № 871/18166, що призвело до встановлення необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтю 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення суб'єктом господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Зобов'язати виконавчий комітет Ужгородської міської ради (ідентифікаційний код - 04053699) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 цього рішення, а саме: розробити та затвердити норми утворення твердих побутових відходів відповідно до вимог Правил надання послуг з вивезення побутових відходів та Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, про що повідомити територіальне відділення в двохмісячний строк з дня отримання рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Відділення -
голова колегії:

_____ П. Калинич